

Managen?

Zonde van het geld!

drs. Jos Verveen

Wat ondernemers en vakmensen allang aanvoelden, blijkt waar. Managen kost geld. Dat hoeft op zich niet erg te zijn, want organisaties doen wel vaker investeringen. Die investeringen leveren, als het goed is, op termijn iets op in de vorm van winst. De vraag is echter of dit ook geldt voor management.

Sommige lezers kunnen het wellicht niet geloven, maar 100 jaar geleden deden organisaties nog helemaal niet aan management. Sterker nog: de term management was onbekend. Het was een tijd waarin organisaties gewoon 'hun ding' deden. Leidinggevend waren meewerkende voormannen die, juist omdat ze verstand hadden van de inhoud, anderen aanstuurden of dienden als vraagbaak bij problemen. Van hoog tot laag in de organisatie zat iedereen op de inhoud. Personeelsgesprekken via vastomlijnde structuren en met door personeelszaken opgelegde invulinstructies waren er niet. Als er reden was tot een gesprek, werd dat gesprek direct gevoerd. Als kerels onder elkaar. Aan 'strategie' deden organisaties ook niet, wat niet betekent dat er niet werd nagedacht over de toekomst. Organiseren was een kwestie van hart voor de zaak, logisch nadenken, vallen en opstaan. Als je als ondernemer vastliep, huurde je geen consultant in. Je ging een hapje eten met een collega-ondernemer en wisselde ervaringen uit. Dat kostte niks en je hield er nog een lekkere lunch aan over ook.

Wat is er 100 jaar geleden gebeurd? Simpel. Eén meneer, zijn naam was Frederick Taylor, heeft het idee op de markt gezet dat organisaties een aparte extra laag nodig hebben om de winstgevendheid te vergroten. Zijn stelling heeft geleid tot een nieuwe beroepsgroep: managers. Niet gehinderd door al te veel kennis van de inhoud sturen deze mensen organisaties aan met algemene bedrijfskundige technieken: strategische portfolioanalyses, benchmarking, competentieprofielen, key performance indicators, klant- en medewerkerstevredenheidsonderzoeken en allerlei technieken om de processen te stroomlijnen en te verbeteren. 'Lean Six Sigma' is zo'n techniek. Mensen kunnen door het volgen van een dure training zelfs hun 'black belt' halen en mogen dan 'Lean Six Sigma Black Belt' op hun visitekaartje zetten. Ik geef het toe. Ik heb ook in die wereld gewerkt en daar m'n geld aan verdiend. Maar ik ben ermee gestopt. Wat ik al langer aanvoelde, blijkt namelijk waar. Investeren in management levert niks op. Het kost alleen maar geld. Ik kan dat weten, want ik heb dat als 'bedrijfskundige' onderzocht. Hoe meer managers, hoe lager de productiviteit. Hoe meer managers, hoe minder innovaties. En hoe meer managers, hoe sneller klanten en medewerkers de organisatie de rug toekeren.

Managen kost dus geld, vreselijk veel geld. Veel erger is echter dat het door al dat 'gemanage' alleen nog maar over winst gaat, terwijl het daar bij de meeste organisaties in essentie nooit om te doen is geweest. Als het aan mij had gelegen, was deze column dan ook nooit geschreven. 🎓

Dr. P.J. (Jos) Verveen is ondernemer en raadslid in Rotterdam. Hij studeerde bedrijfskunde aan de Erasmus Universiteit en werkte vijftien jaar in de organisatie- en communicatieadviesbranche. In 2011 schreef hij de bestseller 'Bullshit Management' en hij is een veelgevraagd spreker bij Speakers Academy®.

josverveen@speakersacademy.nl